

ISSN: 3060-4613

MAKTABGACHA
VA MAKTAB
TA'LIMI VAZIRLIGI

No9
2025

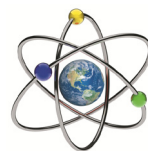
- 13.00.00 Pedagogika fanlari
- 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
- 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
- 13.00.03 Maxsus pedagogika
- 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
- 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
- 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
- 13.00.07 Ta'limda menejment
- 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
- 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
- 07.00.00 Tarix fanlari
- 19.00.00 Psixologiya fanlari
- 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
- 02.00.00 Kimyo fanlari
- 03.00.00 Biologiya fanlari
- 09.00.00 Falsafa fanlari
- 10.00.00 Filologiya fanlari
- 11.00.00 Geografiya fanlari

M

AKTABGACHA VA AKTAB TA'LIMI

Pedagogika, psixologiya fanlariga ixtisoslashgan ilmiy jurnal

PSIXOLOGIYA YO'NALISHI

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Elektron nashr. 40 sahifa,
1-avgust, 2025-yil.

BOSH MUHARRIR:

Karimova E'zoza Gapiirjanovna – O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vaziri

BOSH MUHARRIR O'RINBOSARI:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Pedagogika fanlari doktori, professor

TAHRIRIYAT KENGASHI A'ZOLARI

Ibragimov X.I. – pedagogika fanlari doktori, akademik
Shoumarov G'.B. – psixologiya fanlari doktori, akademik
Qirg'izboyev A.K. – Tarix fanlari doktori, professor
Jamoldinova O.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Sharipov Sh.S. – pedagogika fanlari doktori, professor
Shermuhhammadov B.Sh. – pedagogika fanlari doktori, professor
Ma'murov B.B. – pedagogika fanlari doktori, professor
Madraximova F.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Kalonov M.B. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Nabiyev D.X. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Qo'ldoshev Q. M. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Ikramxanova F.I. – filologiya fanlari doktori, professor
Ismagilova F.S. – psixologiya fanlari doktori, professor (Rossiya)
Stoyuxina N.Yu. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Rossiya)
Magauova A.S. – pedagogika fanlari doktori, professor (Qozog'iston)
Rejep O'zyurek – psixologiya fanlari doktori, professor (Turkiya)
Wookyu Cha – Koreya milliy ta'lim universiteti rektori (Koreya)
Polonnikov A.A. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Belarus)
Mizayeva F. O. – Pedagogika fanlari doktori, dotsent
Baybayeva M.X. – pedagogika fanlari doktori, professor
Muxsiyeva A.T. – pedagogika fanlari doktori, professor
Aliyev B. – falsafa fanlari doktori, professor
G'afurov D. O. – falsafa fanlari doktori (PhD)
Shomurodov R.T. – iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Mirzayeva F.O. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Jalilova S.X. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Bafayev M.M. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Usmonova D.I. – Samarqand iqtisodiyot va servis institute dotsenti
Saifnazarov I. – falsafa fanlari doktori, professor
Nematov Sh.E. – pedagogika fanlari nomzodi (PhD)
Tillashayxova X.A. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Yuldasheva F.I. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Doniyorov S. M. – "Yangi O'zbekiston" va "Pravda Vostoka" gazetalar tahririyati DM bosh muharriri, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan jurnalist, filologiya fanlari nomzodi (PhD)
Yuldasheva D.B. – filologiya fanlari bo'yicha falsafa (PhD) doktori, dotsent
Tangriyev A. T. – Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti kafedra professori
Ashurov R. R. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Panjiyev M. A. – Qashqadaryo viloyati Maktabgacha va maktab ta'limi boshqarmasi boshlig'ining birinchi o'rinbosari
Xudayberganov N. A. – Xorazm Ma'mun akademiyasi Tabiiy fanlar bo'limining katta ilmiy xodimi, biologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz: O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi, O'zbekiston milliy pedagogika universiteti

EDITOR-IN-CHIEF:

Karimova E'zoza Gapirzhanovna – Minister of Perschool and School Education of the Republic of Uzbekistan

DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

EDITORIAL BOARD MEMBERS:

Ibragimov X.I. – Doctor of Pedagogical Sciences, Academician

Shoumarov G'. B. – Doctor of Psychological Sciences, Academician

Qirg'izboyev A. K. – Doctor of Historical Sciences, Professor

Jamoldinova O.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Sharipov Sh.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Shermuhhammadov B.Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Ma'murov B.B. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Madraximova F.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Kalonov M.B. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Nabiyev D.X. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Koldoshev K. M. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Ikramxanova F.I. – Doctor of Philological Sciences, Professor

Ismagilova F.S. – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Russia)

Stoyuxina N.Yu. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Russia)

Magauova A.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Kazakhstan)

Rejep O'zyurek – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Turkey)

Wookyu Cha – President of the National University of Education, Korea (South Korea)

Polonnikov A.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Belarus)

Mizayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Baybayeva M.X. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Muxsiyeva A.T. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Aliyev B. – Doctor of philosophy, professor

Gafurov D. O. – Doctor of Philosophy (PhD)

Shomurodov R.T. – Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate Professor

Mirzayeva F.O. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Jalilova S.X. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Bafayev M.M. – Doctor of Philosophy in Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Usmonova D.I. – Associate Professor, Samarkand Institute of Economics and Service

Saifnazarov I. – Doctor of philosophy, professor

Nematov Sh.E. – Candidate of Pedagogical Sciences (PhD)

Tillashayxova X.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva F.I. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Doniyorov S. M. – Editor-in-Chief of the Editorial Board of the newspapers "Yangi Uzbekiston" and "Pravda Vostoka", Honored Journalist of the Republic of Uzbekistan, Candidate of Philological Sciences (PhD)

Yuldasheva D.B. – Doctor of Philosophy (PhD) in Philological Sciences, Associate Professor

Tangriyev A.T. – is a professor of Tashkent State University of Economics

Ashurov R. R. – doctor of philosophy (PhD) in psychology

Panjiyev M. A. – First Deputy Head of the Department of Preschool and School Education of the Kashkadarya Region

Khudaiberganov N. A. – Senior Researcher of the Department of Natural Sciences of the Khorezm Mamun Academy, Doctor of Philosophy (PhD) in Biological Sciences

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali O'zbekiston Respublikasi Oliy attestatsiya komissiyasining quyidagi qarorlariga asosan pedagogika va psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD) hamda fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiyalaridagi asosiy ilmiy natijalarni chop etish uchun milliy ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan:

Pedagogika fanlari bo'yicha: OAK Kengashi tavsiyasi (26.08.2024-y., №11-05-4381/01) asosida:

- Ekspert kengashi (29.10.2024-y., №10)
- Rayosat qarori (31.10.2024-y., №363/5)

Psixologiya fanlari bo'yicha: Toshkent davlat pedagogika universiteti murojaatiga asosan OAK tavsiyasi (24.04.2025-y., №11-05-2566/01):

- Ekspert kengashi (25.05.2025-y., №10)
- Rayosat qarori (08.05.2025-y., №370/5)

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali

26.09.2023-yildan

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Administratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №C-5669363 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №136361

MUNDARIJA

BOSHLANG'ICH SINFLAR O'QUVCHILARINING INTELLEKTUAL RIVOJLANISHIDA PEDAGOG SHAXSINING PSIXOLOGIK XUSUSIYATLARI	8
Ashurov Ramzidin Ramazonovich	
SUITSIDIAL HOLATLARNI Keltirib Chiqaruvchi Omillar	11
Sadilloev Odiljon Oripovich	
MAHKUM SHAXSINING IJTIMOY-PSIXOLOGIK XUSUSIYATLARI O'RGANISH YUZASIDAN ILMIY TAHLILLAR	15
Turdiyev Zafar Erkinovich	
TALABALARDA KORRUPSION XULQ-ATVORG A IJTIMOY-PSIXOLOGIK MEXANIZMLARI	18
Xamidov Mansurjon Abduxalilovich	
AYOLLARDA KETISH ISTAGI FENOMENI VA MIGRATSIYA MOTIVLARINING PSIXOLOGIK DETERMINANTLARI (ICHKI MIGRANT AYOLLAR MISOLIDA)	21
Sadullayeva Jamilaxon Ibodilla qizi	
HARBIY XIZMATCHILARDA PSIXIK O'ZINI O'ZI BOSHQARISH DOIRASIDA PSIXOLOGIK HIMOYA MEXANIZMLARINING QO'LLANILISH XUSUSIYATLARI.....	30
Qiyomxo'jayeva Madina Rustambek qizi	
NAMANGAN OILALARIDA SHAXSLARARO MUNOSABATLARNING IJTIMOY-PSIXOLOGIK TAVSIFI	35
Turg'unboyeva Azizaxon G'ulomovna	

MAHKUM SHAXSINING IJTIMOIY-PSIXOLOGIK XUSUSIYATLARI O'RGANISH YUZASIDAN ILMIY TAHLILLAR

Turdiyev Zafar Erkinovich

Buxoro davlat universiteti mustaqil tadqiqotchisi,
IIIV huzuridagi jazoni ijro etish departamenti,
6-mintaqaviy hudud, 1-son JIEK boshlig'i, podpolkovnik

Annotatsiya: Ushbu maqolada mahkum shaxslar orasida kriminogen travmalarning kelib chiqish sabablari, ularning psixologik oqibatlari hamda profilaktika usullari yoritilgan. Kriminogen omillar shaxsni jinoyatga undovchi asosiy psixososial omillar hisoblanadi. Mazkur maqolada zamonaviy psixokorreksion yondashuvlar, xalqaro va mahalliy tajribalar asosida tahlil qilinadi. Statistik jadval va ilmiy faktlar asosida kriminogen travma profilaktikasining psixologik samaradorligi ko'rsatib beriladi.

Kalit so'zlar: mahkum, shaxs, jinoyat, buzilish, yosh davri, kriminogen travma, psixokorreksiya, mahkum, retsidivizm, profilaktika, rehabilitatsiya.

Abstract: This article discusses the causes of criminogenic traumas among convicted persons, their psychological consequences, and methods of prevention. Criminogenic factors are the main psychosocial factors that motivate a person to commit a crime. This article analyzes them based on modern psychocorrectional approaches, international and local experience. The psychological effectiveness of criminogenic trauma prevention is shown based on statistical tables and scientific facts.

Key words: convict, personality, crime, disorder, age, criminogenic trauma, psychocorrection, convict, recidivism, prevention, rehabilitation.

Аннотация: В статье рассматриваются причины возникновения криминогенных травм у осужденных, их психологические последствия и методы профилактики. Криминогенные факторы являются основными психосоциальными факторами, мотивирующими человека к совершению преступления. В статье они анализируются с учетом современных психокоррекционных подходов, международного и отечественного опыта. На основе статистических таблиц и научных данных показана психологическая эффективность профилактики криминогенных травм.

Ключевые слова: осуждённый, личность, преступление, расстройство, возраст, криминогенная травма, психокоррекция, осуждённый, рецидивизм, профилактика, реабилитация.

KIRISH

Jamiyatda jinoyatchilik muammosi nafaqat huquqiy, balki psixologik va ijtimoiy masalalarni ham qamrab oladi. Jinoyat sodir etgan shaxs – mahkum – bu jinoyat huquqi doirasida javobgarlikka tortilgan, ozodlikdan mahrum etilgan insondir. Mahkum shaxsining ijtimoiy-psixologik xususiyatlarini o'rganish, uning jinoyatga qanday omillar ta'sirida qo'l urgani, ruhiy holati, shaxsiy fazilatlarini va ijtimoiy muhitdagi o'rnini aniqlash imkonini beradi. Bu esa, ularning ijtimoiy rehabilitatsiyasini tashkil etishda muhim ahamiyat kasb etadi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

A.N. Leontyev, B.G. Ananyev, Z. Freud, E. Fromm kabi psixologlarning izlanishlari shuni ko'rsatadiki: Jinoyatchilik – bu faqat ijtimoiy muhitga emas, balki shaxsning individ sifatidagi ichki psixologik inqiroziga ham bog'liq.

Mahkumlarning ko'pchiligida nevroitik xatti-harakatlar, emosional beqarorlik, impuls nazoratining pastligi kabi belgilar uchraydi. Bu shaxsiy buzilishlar jinoyat sodir etish ehtimolini oshiradi.

Erich Fromm nazariyasiga ko'ra, jinoyat insonning "ozodlikdan qochish" holatining ifodasidir. U o'z hayotining nazoratini yo'qotgan, o'zini jamiyatdan begonalashgan deb hisoblaydi.

E. Dyurkgeym, R. Merton, G. Becker, T. Parsons kabi sotsiologlarning tadqiqotlarida quyidagilar ta'kidlangan: Jinoyatchilik – bu normal jamiyat hayotining bir qismi, u orqali jamiyat o'zini yangilaydi (Durkgeym). Biroq haddan tashqari ko'paygan jinoyatchilik ijtimoiy tizim muvozanatini buzadi.

R. Merton o'zining "Anomiya nazariyasi"da aytganidek, jamiyatda qonuniy yo'l bilan maqsadlarga erishish imkonlari cheklangan bo'lsa, shaxs noqonuniy yo'llarga murojaat qiladi. Mahkumlarning aksariyati aynan shu modelga mos keladi. Jinoyatchilikka olib boruvchi omillar sifatida qashshoqlik, ishsizlik, ijtimoiy tengsizlik va marjinallik ko'rsatiladi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Tadqiqotlar (masalan, G'ulomova G., Ergashev M. va boshqalar) quyidagilarni ko'rsatadi:

Jinoyatchilarda past empatiya (boshqalarni tushunish qobiliyati) va yuqori impulsivlik ko'p uchraydi.

Ko'pchilik mahkumlar o'zini past baholaydi, ya'ni o'ziga ishonchi yo'q.

Mahkumlarning taxminan 30–40% da psixik diskomfort (depressiv, nevroitik holatlar) mavjud.

Ularning aksariyati ijtimoiy me'yorlarni to'liq anglamagan yoki ularni e'tiborsiz qoldirgan.

1. Mahkum shaxsining psixologik portreti

Mahkum shaxsi o'ziga xos ruhiy xususiyatlarga ega bo'ladi. Ularning psixologik portretini tuzishda quyidagi omillar e'tiborga olinadi:

Shaxsiy fazilatlar: ko'pchilik jinoyatchilar impulsiv, tajovuzkor, irodasiz yoki emotsional beqaror bo'lishadi. Ular o'z harakatlari oqibatini chuqur anglab yetmaydilar yoki bu haqida o'ylashdan qochadilar.

Motivatsion omillar: jinoyat sodir etilishiga ko'pincha shaxsiy manfaatlar, qasos, moddiy yetishmovchilik, bosim ostida qolish, o'z-o'zini tasdiqlash istagi kabi sabablar turtki bo'ladi.

Psixik holatlar: ba'zi mahkumlar ruhiy buzilishlardan aziyat chekkan bo'lishi mumkin (masalan, depressiya, psixopatiya, nevrozlar), bu esa ularning ijtimoiy xatti-harakatlariga salbiy ta'sir ko'rsatadi.

2. Ijtimoiy muhitning ta'siri

Mahkum shaxsining shakllanishida ijtimoiy omillar katta rol o'ynaydi:

Oilaviy muhit: jinoyatchilarning ko'pchiligi nosog'lom oilaviy muhitda (ota-onasining ajrashuvi, e'tiborsizlik, zo'ravonlik) ulg'aygan. Bu ularning ijtimoiylashuvi va axloqiy qadriyatlarini egallashiga salbiy ta'sir ko'rsatadi.

Ta'lim va tarbiya: yetarli darajadagi ta'lim olmagan, maktabda yoki jamoada muammolarga duch kelgan shaxslar jinoyat yo'lga kirish ehtimoli yuqori bo'ladi.

Do'stlar va atrof-muhit: jinoyatkor guruhlar bilan aloqalar, salbiy do'stlar davrasi, ommaviy axborot vositalaridagi zo'ravonlik targ'iboti ham muhim omillardir.

TAHLIL VA NATIJALAR

1-jadval. Jinoyat sodir etganlarning yosh bo'yicha taqsimoti

Yosh oralig'i	Jinoyatchilar soni (%)
14–18 yosh	8%
19–25 yosh	34%
26–35 yosh	28%
36–50 yosh	20%
50 va undan katta	10%

Jinoyatlarning katta qismi 19–35 yoshdagi shaxslar tomonidan sodir etiladi. Bu davr psixologik barqarorlik shakllanish davridir.

3. Mahkumning ijtimoiy-psixologik muammolari

Mahkum bo'lgan shaxs ko'plab ijtimoiy-psixologik muammolar bilan duch keladi:

Jamiyatdan ajralish: ozodlikdan mahrum qilish, insonning oila va jamoat hayotidan uzilishi, uni ijtimoiy izolyatsiyaga olib keladi.

Identifikatsiya muammosi: mahkum o'zini jamiyat a'zosi sifatida emas, balki "chetdagi" inson sifatida idrok etishi mumkin.

Reabilitatsiyaga qarshilik: ayrim mahkumlar ozodlikka chiqqanidan so'ng jamiyatga moslashishda qiynaladilar, o'zini jamiyatdan begona his qilishadi, bu esa qayta jinoyat sodir etish xavfini oshiradi.

2-jadval. Mahkumlarning ta'lim darajasi bo'yicha taqsimoti

Ta'lim darajasi	Ulushi (%)
Boshlang'ich ta'lim	10%
Umumiy o'rta ta'lim	60%
O'rta maxsus	20%
Oliy ta'lim	7%
Ta'limsiz (savodsiz)	3%

Jinoyatchilarning ko'pchiligi to'liq o'rta yoki undan pastroq ta'lim darajasiga ega. Bu ularning ijtimoiy ko'nikmalar va mehnatga integratsiyalashganlik darajasining pastligini ko'rsatadi.

4. Reabilitatsiya va psixologik yordamning o'rni

Mahkumlarni ijtimoiy reabilitatsiya qilishda psixologik yondashuv muhim ahamiyatga ega. Bunga quyidagilar kiradi:

Psixologik maslahatlar: mahkumlarning ichki muammolarini aniqlash va ularga yechim topishda yordam berish.

Motivatsion treninglar: shaxsni ijobiy maqsadlarga yo'naltirish, ijtimoiy qobiliyatlarini rivojlantirish.

Kasb-hunar o'rgatish: mahkumlarni jamiyatga foydali shaxs sifatida qayta tayyorlash.

Oila bilan ishlash: mahkumlar oilasi bilan muloqotni yo'lga qo'yish va ularni reabilitatsiya jarayoniga jalb etish.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Mahkum shaxsining ijtimoiy-psixologik xususiyatlarini chuqur o'rganish ularning jinoyatga yo'l qo'ygan sabablarini aniqlash, psixik holatini tahlil qilish, reabilitatsiya va qayta ijtimoiylashuv jarayonlarini samarali tashkil etish imkonini beradi. Jinoyatga qarshi kurashishning eng samarali yo'llaridan biri bu – mahkumni inson sifatida anglash, unga to'g'ri yondashish va jamiyatga qayta moslashuviga yordam berishdir.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Z.Elov. Zo'ravonlik jinoyatlarini sodir etuvchi shaxslar toifasi psixologiyasi. "ПЕДАГОГИЧЕСКАЯ АКМЕОЛОГИЯ" международный научно-методический журнал 1 (9) 2024
2. Z.Elov. Identifikatsiya jarayoni muammosining psixologiyada o'rganilishi. ZAMONAVIY PSIXOLOGIK TADQIQOTLAR INTEGRATSIYASI. Ilmiy konferensiya to'plami. 2023
3. Z.Elov. Jinoyat sodir etishning ijtimoiy-psixologik sabablar. 2024 PEDAGOGIK TADQIQOTLAR JURNALI 2 (1), 103-107
4. З.Элов. Усмир шахсида деликвент ахлоқ-девиант хулқ-атвор шакли сифатида. Та'лим va innovatsion tadqiqotlar xalqaro ilmiy metodik jurnal. –Buxoro 2023
5. З.Элов. Девиант хулқ-атворли ўсмирлар орасида суицидал ахлоқ тушунчаси ва илмий таҳлиллар. 2023 ЕДАГОГИК ВА ПСИХОЛОГИК ТАДҚИҚОТЛАР 1 (№1), 170-178
6. Z.Elov. Deviant xulq-atvorli o'smirlarda suitsidial holatlarning psixologik sabablari. 2024. Medicine, pedagogy and technology: theory and practice 2 (10), 53-60
7. Z.Elov. Deviant xulq-atvorni o'rganishdagi psixologik yondashuvlar. 2025 ИКРО журнал 16 (01), 34-39

-
- 13.00.00 Pedagogika fanlari
  - 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
  - 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
  - 13.00.03 Maxsus pedagogika
  - 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
  - 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
  - 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
  - 13.00.07 Ta'limda menejment
  - 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
  - 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
  - 07.00.00 Tarix fanlari
  - 19.00.00 Psixologiya fanlari
  - 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
  - 02.00.00 Kimyo fanlari
  - 03.00.00 Biologiya fanlari
  - 09.00.00 Falsafa fanlari
  - 10.00.00 Filologiya fanlari
  - 11.00.00 Geografiya fanlari

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Mas'ul muharrir: Ramzidin Ashurov

Ingliz tili muharriri: Murod Xoliyorov

Musahhih: Alibek Zokirov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2025. № 9

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali 26.09.2023-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №C-5669363 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: № 136361.

Manzilimiz: Toshkent shahar, Yunusobod tumani
19-mavze, 17-uy.